

VALTAKUNNANSYTTÄJÄNVIRASTO

Lausunto

1 (2)

15.3.2010

Dnro 9/61/10

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto

Oikeusministeriö

15. 03. 2010

24. 4. 2009

Lausuntopyyntö 1.2.2010 OM 4/41/2009, OM018:00/2009

Työryhmän ehdotus hallituksen esitykseksi Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ym.

Oikeusministeriön 22.5.2009 asettama Rasistiset rikokset -työryhmä on saanut valmiiksi raporttinsa ja siinä ehdottanut, että eduskunta hyväksyy Strasbourgissa 28.1.2003 tehdyn Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen lisäpöytäkirjan, joka koskee tietojärjestelmien välityksellä tehtyjen luonteeltaan rasististen ja muukalaisvihamielisten tekojen kriminalisointia. Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Lisäksi rikoslakiin ehdotetaan lisättäväksi törkeää kiihottamista kansanryhmää vastaan koskeva tunnusmerkistö ja selvennetään eräiden muiden lainkohtien soveltamisalaa ja rikosten teko-tapaa.

Lisäksi lausuntoa on pyydetty myös siitä, onko tarpeellista ryhtyä lainsäädäntöneuvos Ilari Hannulan 1.2.2010 laatimassa muistiossa kuvailtuihin keskustelupalstan ylläpitäjien velvollisuuksia ja vastuuta koskeviin lainsäädännön valmistelutoimiin.

1 Rasistisia ja viharikoksia koskevan lainsäädännön täydentäminen

Valtakunnansyyttäjänvirastolla ei ole huomautettavaa työryhmän ehdotamiin toimenpiteisiin ja esitettyihin rikoslain lisäyksiin ja muutoksiin, jotka selkeyttävät perusteluissa hyvin esiin tuoduin tavoin rasististen ja viharikosten käsittelyä syyttäjien kannalta. Erityiseen tärkeää esityksessä on pyrkimys lainsäädäntöä täsmentämällä varmistaa, että kiihottamisriksen soveltuvuus tiettyihin tekotapoihin kuten hyperlinkkien asettaminen yleisön saataville, tiettyihin muotoihin kuten kuva ja määrättyihin perusteisiin kuten syntyperä, elämänkatsomus, syntyperä, sukupuoli-nen suuntautuminen tai vammaisuus.

Valtakunnansyyttäjänvirasto pitää työryhmän ehdotuksia tarpeellisina ja hyväksyttävänä. Valtakunnansyyttäjänvirastolla on ollut työryhmässä edustajansa.

VALTAKUNNANSYTTÄJÄNVIRASTO

Lausunto

2 (2)

15.3.2010

Dnro 9/61/10

Myös työryhmän ehdottamat kolme Suomen varaumaa ovat perusteltuja.

2 Keskustelupalstojen ylläpitäjien velvollisuuksia ja vastuuta koskevat lainsäädännön valmistelutoimet

Lainsäädäntöneuvos Ilari Hannula on muistiossaan pohtinut miten vähentää rasistista kirjoittelua keskustelupalstoilla lisäämällä keskustelupalstan ylläpitäjien rikosoikeudellista vastuuta säätämällä ylläpitäjälle uusia velvollisuuksia ja kriminalisoimalla velvollisuuksien laiminlyönti.

Valtakunnansyyttäjänvirasto pitää aiheellisena, että ryhdyttäisiin tämän asian lainsäädännön valmistelutoimiin. Kyseessä on sen vahvistaminen, ettei sananvapautta saa käyttää rasististen ja viharikosten, muunkaltaisten uhkaamisrikosten tekemiseen tai julkiseen kehottamiseen rikokseen. Valtakunnansyyttäjänvirasto kiinnittää huomiota siihen, että Ruotsissa tämänkaltainen lainsäädäntö on voimassa (Lag 1998:112 om ansvar för elektroniska anslagstavor; ks. liite).

Apulaisvaltakunnansyyttäjä

Jorma Kalske

Valtionsyyttäjä

Christian Lundqvist

Liite

Lakiteksti (lag om elektroniska anslagstavor)

Regeringskansliets rättsdatabaser

Databas: SFST

[Ny sökning](#)[▲ Sökresultat](#)[◀ Föregående](#)[▶ Nästa](#)

Post 1 av 1 i SFST

[Länk till register](#)

Observera att det kan förekomma fel i författningstexterna. Bilagor till författningarna saknas. Kontrollera därför alltid texten mot den tryckta versionen.

SFS nr: 1998:112

Departement/

myndighet: Justitiedepartementet L5

Rubrik: **Lag (1998:112) om ansvar för elektroniska anslagstavlor**

Utfärdad: 1998-03-12

Ändring införd: t.o.m. SFS 2005:315

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller elektroniska anslagstavlor. Med elektronisk anslagstavla avses i denna lag en tjänst för elektronisk förmedling av meddelanden.

I lagen avses med meddelande text, bild, ljud eller information i övrigt.

2 § Lagen gäller dock inte

1. tillhandahållande endast av nät eller andra förbindelser för överföring av meddelanden eller av andra anordningar som krävs för att kunna ta i anspråk ett nät eller annan förbindelse,

2. förmedling av meddelanden inom en myndighet eller mellan myndigheter eller inom ett företag eller en koncern,

3. tjänster som skyddas av tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, eller

4. meddelanden som är avsedda bara för en viss mottagare eller en bestämd krets av mottagare (elektronisk post).

Information till användarna

3 § Den som tillhandahåller en elektronisk anslagstavla skall lämna information till var och en som ansluter sig till tjänsten om sin identitet och i vilken utsträckning inkomna meddelanden blir tillgängliga för andra användare.

Uppsikt över tjänsten

4 § Den som tillhandahåller en elektronisk anslagstavla skall, för att kunna fullgöra sin skyldighet enligt 5 §, ha sådan

uppsikt över tjänsten som skäligen kan krävas med hänsyn till omfattningen och inriktningen av verksamheten.

Skyldighet att ta bort vissa meddelanden

5 § Om en användare sänder in ett meddelande till en elektronisk anslagstavla skall den som tillhandahåller tjänsten ta bort meddelandet från tjänsten eller på annat sätt förhindra vidare spridning av meddelandet, om

1. meddelandets innehåll uppenbart är sådant som avses i bestämmelserna i 16 kap. 5 § brottsbalken om uppvigling, 16 kap. 8 § brottsbalken om hets mot folkgrupp, 16 kap. 10 a § brottsbalken om barnpornografibrott eller 16 kap. 10 b § brottsbalken om olaga våldsskildring, eller

2. det är uppenbart att användaren har gjort intrång i upphovsrätt eller i rättighet som skyddas genom föreskrift i 5 kap. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk genom att sända in meddelandet.

För att kunna fullgöra sin skyldighet enligt första stycket har den som tillhandahåller tjänsten rätt att ta del av meddelanden som förekommer i tjänsten.

Skyldigheten enligt första stycket och rätten enligt andra stycket gäller också den som på tillhandahållarens uppdrag har uppsikt över tjänsten.

Straff

6 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 3 § döms till böter.

7 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 5 § första stycket döms till böter eller fängelse i högst sex månader eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst två år. I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Första stycket tillämpas inte, om det för gärningen kan dömas till ansvar enligt brottsbalken eller lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.

Förverkande

8 § Datorer och annan egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 7 § denna lag får förklaras förverkade, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel vid sådant brott, om brottet har fullbordats. Förverkande får helt eller delvis underlåtas om förverkandet är oskäligt. Lag (2005:315).
